

Bilaga 12

Sammanställning av medborgarförslag år 2019

Sammanställning av medborgarförslag år 2019

Under året har 51 medborgarförslag beslutats av stadsdelsnämnden.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
1. Ta bort bänkar i Södermalmsallén öster om Swedenborgsgatan och ersätt med utökad plantering	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I medborgarförslag föreslås att fyra bänkar tas bort i Södermalmsallén. Förslagsställaren framför att anledningen till önskemålet att ta bort bänkarna är otrygghet och ordningsstörningar. Platsen används enligt förslagsställaren ganska ofta av störande sällskap som är högljudda även kvällstid.</p> <p>Förvaltningen har förståelse för känslan av obehag och otrygghet när det samlas många högljudda personer på ett ställe.</p> <p>Att ta bort alla de fyra bänkarna skulle dock förstöra gestaltningen och den tänkta användningen av platsen. Förvaltningen föreslår pröva att två av bänkarna flyttas till annan plats med förhoppning om minskad störning på platsen.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
<p>2. Belysning på grusplanen vid parkteatern i Vitabergsparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förvaltningen anser att medborgarförslaget är bra.</p> <p>Parkbelysningen i Stockholm ligger under trafikkontorets ansvar. Förvaltningen avser att till trafikkontoret framföra behovet av att belysning monteras på platsen.</p> <p>Då det inte medför någon större investering för ny belysning eftersom det räcker med en strålkastare kan förvaltningen medfinansiera installationen.</p>
<p>3. Pontonbro (flytbryggor) till Årsta holmar</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget framför förslagsställaren i huvudsak följande: En pontonbro kan med fördel läggas i anslutning till bropelarna till järnvägsbron för att enkelt förankra pontonbron.</p> <p>Förslagsställaren framför vidare att under perioden 1 april till 31 juli då det råder tillträdesförbud till Årsta Holmar skulle pontonbron kunna flyttas och läggas längs promenadstråket på Södermalmssidan eller läggas runt bryggorna vid Tanto strandbad.</p> <p>Förvaltningen anser att medborgarförslaget om en pontonbro/flytbrygga inte är realistisk av flera skäl. Dels på grund av slutsatsen från trafikkontorets utredning 2013 om försämrat vattenflöde vid uppförandet av en pon-</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		tonbro samt även på grund av förslaget om att flytbryggorna flyttas under tillträdesförbudet längs promenadstråket på Södermalmssidan eller runt Tanto strandbad.
4. Utrusta utegymmen med tyngre vikter	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I förslaget beskrivs att det finns många bra utegym i stadsdelen men att dessa skulle kunna tillföras tyngre vikter. Utifrån personliga erfarenheter anser förslagsställaren att det är svårt att utvecklas i sin träning med den viktbelastning som utegymmen har idag.</p> <p>I dagsläget finns fem utegym i stadsdelsområdets parker vilka är mycket populära att använda. De vikter som finns på anläggningarna varierar mellan 15 och 30 kg, detta för att passa flertalet användare. Förvaltningen ser i dagsläget inget behov av att tillföra utegymmen tyngre vikter och har heller inte fått in önskemål om detta från den bredare allmänheten.</p>
5. Isbana på Slottsbacken i Gamla Stan	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	Det finns idag en boulebana på Slottsbacken och enligt medborgarförslaget skulle denna plats kunna breddas och fungera som boulebana på sommaren och som isbana på vintern. Isbanan skulle enligt förslagsställaren kunna bli en mötesplats för både barn, unga och äldre.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Kungliga Hovstaten genomför förnärvarande ett säkerhetsarbete av ytorna runt slottet och i samband med detta arbete har ett beslut tagits om att boulebanan ska tas bort. Det är därmed inte möjligt att anlägga en isbana på Slottsbacken.</p>
<p>6. Utegyms i Tengdahlsparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förslagsställaren framhåller att som boende på östra Södermalm är det långt till det närmsta utegymmet som ligger vid Eriksdalsbadet. Utegymsmet har ett högt besöksstryck och förslagsställaren föreslår därmed att ett utegym kan anläggas i Tengdahlsparken.</p> <p>Förvaltningen är medveten om att stadsdelens utegym har blivit mycket välbesökta och håller med om att det finns ett behov av ett nytt utegym på östra Södermalm. I samband med den kommande utbyggnaden av kvarteret Persikan kommer en inventering och översyn att genomföras av grönyttorna i det omkringliggande området. Inventeringen kommer därefter att ligga till grund för förbättringar och upprustningar. I samband med detta kan också lämplig plats för anläggning av ett eventuellt nytt utegym utredas.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Ett nytt utegym innebär dock en större investeringsutgift samt löpande underhållskostnader som förutsätter att det finns nödvändigt ekonomiskt utrymme. Det är för närvarande oklart när det kan finnas finansiering för ett nytt utegym på Södermalm.</p>
<p>7. Plankanparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Medborgarförslaget innehållande förslag till förändring och förverkligande av de, enligt förslagsställaren, ursprungliga intentionerna i Plankanparken.</p> <p>Förslagen omfattar bland annat utplacering av tre skulpturer av tre viktiga inspiratörer till barns lek, exempelvis Alice Tegnér och Elsa Beskow, bersåer och sittgrupper för äldre som vill sitta och prata ostört, grillplatser, blomsterkullar och stadsodling. Vidare föreslås en upprustning av plaskdammen samt att en flyttbar dansbana placeras i parken.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att förslagsställaren lämnar många fina idéer på hur en plats kan förädlas till nytta och nöje för bland annat unga och äldre. Eftersom Kvarteret Plankan 24 är kvartersmark och förvaltas av Svenska Bostäder AB, föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar förslaget till</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Svenska Bostäder AB för vidare hantering.</p> <p>Förvaltningen tar till sig de olika utvecklingsidéer som lämnas i förslaget och tar med dessa i framtida utvecklingsprojekt i stadsdelsområdets parker när det är aktuellt.</p>
<p>8. Grönområden och parkförvaltning</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Medborgarförslaget innehåller förslag om en övergripande biologisk mångfaldsrevidering för staden/stadsdelen. Som exempel i Tantolunden där förvaltningen röjt en hel del men ingen död ved har sparats som gynnar fåglar, insekter och svamp. Inga lövhögar behålls och förslagsställaren tycker att en del lövhögar ska lämnas för djur, insekter och natur. Förslagsställaren föreslår också ett utbildningspaket för anställda i parkförvaltningen, krav på kunnig underleverantör samt att förvaltningen ska ha en plan för att flera ytor som i dag klipps ska bli ängar och på så vis spara pengar, miljö och säkra den biologiska mångfalden.</p> <p>Som svar till förslagsställaren så kommer förvaltningen att arbeta mer med en ekologisk parkskötsel än tidigare. Bland annat kommer mer död ved att sparas och insektshotell skapas av fällda stammar på platser där det är lämpligt.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Naturliga ängar kommer först och främst att letas fram för att spara på anläggningskostnader. Ett utbildningspaket för ekologiinriktad parkskötsel är på gång och kommer att vända sig till tjänstemän och entreprenörer. I arbetet med en ny upphandling av parkskötseln inom stadsdelsområdet kommer stadens krav på dokumenterad naturvårdskompetens hos utövaren att ses över.</p>
<p>9. Förbjud permanent balkongbelysning</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget anges att det har blivit populärt att sätta upp utomhusbelysning på sina balkonger. Förslagsställaren beskriver att många satt upp balkongbelysning som lyser utåt och inte in mot den egna lägenheten och att dessa ofta är tända sju dagar i veckan, dygnet runt.</p> <p>Med anledning av ovanstående beskrivning önskar förslagsställaren att det ska krävas tillstånd för utomhusbelysning på balkonger och att tillstånd i princip aldrig ska ges när husen står tätt. Balkongbelysning, ska enligt förslagsställaren, endast få sättas upp så att grannar slipper se själva lamporna.</p> <p>Eftersom problematiken med balkongbelysning som beskrivs i medborgarförslaget ligger utanför</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>stadsdelsnämndens ansvarsområde föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till miljö- och hälsoskydds nämnden.</p>
<p>10. Liljeholmsbadet</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslag föreslås att stadsdelsnämnden ska lägga in sitt veto mot rivningen av Liljeholmsbadet och att nämnden verkar för att badet rustas upp och att det åter kommer i bruk i stadens regi.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget som rör Liljeholmsbadet på bra sätt beskriver badets betydelse för dem som besökte badet när det var i bruk.</p> <p>Eftersom Liljeholmsbadet ägs av fastighetskontoret föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till fastighetsnämnden för vidare hantering.</p>
<p>11. Cykelparkering samt hundrastgård i närheten av Södra station</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget föreslås att en cykelparkering och hundrastgård placeras i parken Bergsgruvan vid Södra station.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen ser positivt på förslaget att tillföra området en cykelparkering med tanke på närheten till bland annat Södra</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>station. Förvaltningen anser däremot inte att den föreslagna platsen är lämplig då den saknar tillgänglig förbindelse med stationsentrén och busshållplatserna på Rosenlundsgatan. Exploateringsnämnden har ett markanvisningsavtal med Wallenstam AB som ger möjlighet att tillföra den aktuella platsen hyresrätter och ett cykelgarage. Förvaltningen anser att ett eventuellt beslut om att anlägga en cykelparkering i området bör avvakta till dess att det är klarlagt huruvida ovanstående projekt kommer att genomföras eller inte. Förvaltningen anser att förslaget att anlägga en hundrastgård på föreslagen plats inte är lämplig ur två aspekter. Dels skulle en hundrastgård hamna för nära befintlig bebyggelse och därmed riskera störningar hos boende samt riskera att komma i konflikt med en eventuell ny bebyggelse i parken. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden i samband med tertialrapport 1 ansöker om medel för trygghets-skapande åtgärder som innefattar anläggandet av en hundrastgård på parkytan vid kvarteret Skjuts-gossen, i nära anslutning Bergs-gruvan.</p>
12. Upphör med lövblåsarmaskinerna	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslag föreslås att upphöra med lövblåsarmaskinerna. Höga ljud från maskinerna

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>förorenar ljudmiljön och bidrar till ökad stress och minskat välbefinnande på ett oförsvarligt sätt enligt förslagsställaren. Vidare tycker förslagsställaren att de är onödiga och skapar mer problem än de är tänkta att lösa. Barnen på skolgårdar behöver exempelvis avkoppling och lek och samtal med kompisar den korta tid de får vara utomhus. Förslagsställaren frågar också hur de som hanterar maskinerna mår, på kort respektive lång sikt?</p> <p>Som svar på förslagsställarens önskemål om att upphöra med lövblåsarmaskiner anser förvaltningen att det inte är rimligt att upphöra helt med lövblåsare. De används under en begränsad period och är ett effektivt sätt att samla ihop löv på platser där det inte går att mala dem. Förvaltningens ambition är att löven i första hand ska malas sönder. Vidare har de som utför arbeten med lövblåsare erforderlig skyddsutrustning för att förhindra skador.</p>
13. Farthinder för cyklister längs promenaden vid Årstaviken	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	Parkvägen längs med Årstaviken är en kombinerad gång- och cykelbana som trafiknämnden har ansvaret för. Därför föreslår stadsdelsnämnden att förslaget överlämnas till trafiknämnden för vidare hantering.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
14. Temporära stängsel runt grönytor	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I medborgarförslaget beskrivs att gräsmattorna, framförallt i Tantolunden, är mycket slitna. Förslagsställaren hänvisar till att man utomlands temporärt stängslar in parkytor så att de hinner återhämta sig, något som enligt förslagsställaren verkar fungera.</p> <p>Med anledning av ovanstående föreslås att delar av Tantolundens slitna gräsytor stängslas in under våren/sommaren, detta i form av ett pilotprojekt.</p> <p>Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar att lämpliga gräsytor i Tantolunden, på försök och i mån av budgetutrymme, stängslas in under vår och försommaren under nästkommande säsong år 2020. Utvärdering av försöket görs innan beslut tas av förvaltningen om metoden ska tillämpas vidare.</p>
15. Askkoppar och papperskorgar utanför Eriksdalshallen	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslaget beskrivs att det årligen genomförs många evenemang i Eriksdalshallen men att det saknas askkoppar och papperskorgar vid utgångarna till byggnaden vilket resulterar i mycket fimpar och skräp i omgivningen. Förslagsställaren föreslår därför att askkoppar och papperskorgar placeras ut vid utgångarna till Eriksdalshallen, speciellt vid utgången mot Ringvägen.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Eftersom Eriksdalshallen och området i nära anslutning till byggnaden förvaltas av idrottsförvaltningen föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till idrottsnämnden för vidare hantering.</p>
<p>16. Ifyllning av bortflagad färg på cykelbana mellan Ringvägen och Eriksdalsbadet</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget föreslås om ifyllning av bortflagad färg på cykelbana mellan Ringvägen och Eriksdalsbadet. Enligt förslagsställaren promenerar nu ovetande fotgängare i cykelbanan vilket leder till att cyklisterna cyklar på gångbanan. Enligt förslagsställaren utgör detta en trafikfara varför åtgärd snarast måste genomföras.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att förslagsställaren lämnat ett angeläget medborgarförslag som har med trafiksäkerhet att göra. Eftersom ansvaret att se till att markeringar som åtskiljer gångbana från cykelbana ligger hos trafiknämnden, föreslår förvaltningen att nämnden beslutar att överlämna medborgarförslaget till trafiknämnden för vidare hantering.</p>
<p>17. Översyn av skyltning - höga hastigheter på Yttersta Tvärgränd</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget beskrivs Yttersta Tvärgränd som flitigt trafikerad med personbilar och tyngre fordon som inte sällan kör fortare än 30 kilometer i timmen, trots att</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>det är en gågata. Bilar står ofta otillåtet parkerade i gränden och mycket nöjesåkning pågår såväl dagtid som på natten i hastigheter som, enligt förslagsställarna, riskerar att leda till olyckor. Med anledning av detta föreslås i medborgarförslaget att skyltningen "Gågata" förstärks och förtydligas vid infarten och längs med Yttersta Tvärgränd samt att icke-permanenta farthinder införs, förslagsvis med blomlådor eller betonglejon.</p> <p>Eftersom ansvaret för trafikskyltning och utplacering av farthinder på gatumark ligger hos trafiknämnden föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till trafiknämnden för vidare hantering.</p>
<p>18. Medborgarförslag om åtgärder för att minska vattenansamlingar i Fatbursparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förvaltningen är medveten om att problem med vattenansamlingar uppstår i parken vid regn och vid snösmältning. Under hösten 2019 planerar staden att genom exploateringsnämnden rusta upp Fatbursparkens norra del. I det projektet kommer även det befintliga huvudstråket som ärendet gäller att tas med. Stråket kommer breddas och dagvattnet kommer att tas om hand och ledas ner i växtbäddar.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Innan upprustningen är genomförd kommer förvaltningens upphandlade entreprenör efter bästa förmåga utföra åtgärder när det uppkommer stora vattensamlingar.</p>
<p>19. Ängsblommor på stadsdelens gräsytor för biologisk mångfald</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslaget lyfts att nya forskningsresultat kontinuerligt presenteras som pekar mot drastiska minskningar av pollinerare och insekter. Mot bakgrund av detta uppmanar förslagsställaren att stadsdelsförvaltningen planerar ängsblommor på stadens grönytor</p> <p>istället för att klippa gräset kort, för att på så sätt motverka bi- och insektsdöden och främja biologisk mångfald.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen ser positivt på medborgarens förslag att planera ängsblommor på stadens gräsytor vid platser där det bedöms vara lämpligt. Genom att så in ängsörter i utvalda gräsmattor främjas den biologiska mångfalden samtidigt som gräsmattans tålighet ökar.</p> <p>Förvaltningen kommer att pröva att stödså utvalda gräsytor inom stadsdelsområdet med nektarrika örter, som kan klippas likt gräsytor men med en högre klipphöjd.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Förvaltningen kommer även kontinuerligt att bevaka växtvalen inom stadsdelsområdet så att den biologiska mångfalden beaktas och att nektarrika planteringar med lång blomningstid skapas.</p>
<p>20. Området mellan Skinnarviksberget och Skinnarviksparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>För att göra den, enligt förslagsställarna, idag nedslitna och otrygga platsen trevligare att vistas på föreslås att några åtgärder genomförs såsom slyröjning, förse befintlig gångväg med belysning och att se över parkbänkarnas placering och utformning.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser liksom förslagsställarna att åtgärder behöver genomföras på den aktuella platsen för att det ska bli mer inbjudande att visats där. Förvaltningen planerar att efter midsommar, efter att fåglarna lämnat sina bon, genomföra slyröjningsåtgärder framför och kring bänkarna med målsättningen att platsen kommer att upplevas som tryggare. Beträffande parkbänkarnas placering kommer förvaltningen se över möjligheten att placera dem så att de fungerar bra ur trygghetssynpunkt. De parkbänkar som är trasiga planeras att lagas under 2019 och det klotter som finns på bänkarna, men också på bergväggen, kommer att anmälas till trafikkontoret</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>som ansvarar för stadens klotter-sanering.</p> <p>Eftersom ansvaret för bland annat parkbelysning ligger hos trafiknämnden föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar den del av medborgarförslaget som omfattar belysning längs med gångvägen till trafiknämnden för vidare hantering.</p>
<p>21. Informationsskyltar i Hammarby sjöstad på platser av historiskt intresse</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslag föreslås att informationsskyltar sätts upp i Hammarby sjöstad på platser av historiskt intresse.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget är positivt då det skulle kunna innebära, vilket framförs i förslaget, ökad förståelse för Hammarby sjöstad som plats och dess historiska bakgrund.</p> <p>Eftersom ansvaret att sätta upp nya historiska skyltar ligger hos exploateringsnämnden föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till exploateringsnämnden för vidare hantering.</p>
<p>22. Parkyta vid Kapellgränd</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förslagsställaren framför att parkytan upplevs som otrygg. De förslag på förbättringsåtgärder som medborgaren föreslår är bland annat växtväggar för att minska klotter i området, fler buskar och</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>blommor, förbättrad gångväg och bättre belysning.</p> <p>Förvaltningen arbetar kontinuerligt med trygghetsskapande åtgärder i Björns trädgård och har under hösten 2018 genomfört en upprustning av den övre terrassen i parken. I samarbete med trafikkontoret har förvaltningen under 2018 och 2019 även genomfört ett större belysningsarbete i parken. Under våren 2019 kommer även en beskärning av befintliga träd vid parkytan att utföras.</p> <p>Förvaltningen håller med förslagsställaren om att gångvägen som omnämns i medborgarförslaget är i behov av en upprustning. Förvaltningen kommer under våren 2019, i samband med tertialrapport 1, föreslå stadsdelsnämnden att söka investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder för att bland annat kunna genomföra en upprustning av gångvägar och grusytor i Björns trädgård. Vilka gångvägar och grusytor som i sådant fall åtgärdas är i dagsläget inte beslutat.</p>
23. Fler beachvolleybanor i Tanto	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslag föreslås att ytterligare en eller fler beachvolleyplaner anläggs i Tantolunden bredvid den befintliga. Beachvolley är en jämställd idrott som

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>lockar gammal som ung där alla kan spela på sin nivå, menar förslagsställaren.</p> <p>Inom stadsdelsområdet finns idag en beachvolleyplan, den nämnda planen vid Tantolunden i Drakenbergsparken. Drakenbergsparken är en välbesökt park som används för flera olika aktiviteter och de ytor de tar i anspråk gör att förvaltningen inte kan se att det finns någon outnyttjad plats att anlägga ytterligare en beachvolleybollplan på.</p> <p>Tengdahlsparke är en park som inte är lika välutnyttjad som Drakenbergsparken. Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar önskemål till exploateringsnämnden att utreda möjligheterna att anlägga en beachvolleyplan i Tengdahlsparke, eller i närområdet, i samband med kommande grönkompensationsåtgärder från bygget av kvarteret Persikan.</p>
24. Plats för skateboard på Långholmens södra sida	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslaget beskrivs området, under Västerbron på Långholmens södra sida, som en dyster grus- och stenyta. Under kvällstid uppges området även upplevas som mörkt och ogästvänligt. Med anledning av detta föreslås att en mindre upp-

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>lyst betongyta för skateboard, inlines och sparkcykel, i skydd för regn, anläggs under Västerbron. Platsen skulle enligt förslagsställaren därmed kunna nyttjas på ett sätt som kommer stadsdelens boende till del samtidigt som området får ett lyft som dessutom bidrar till en tryggare parkmiljö.</p> <p>Förvaltningen uppskattar medborgarförslaget som innebär att en fritidsanläggning tillförs området under Västerbron. Det finns dock sedan tidigare ett beslut i stadsdelsnämnden, från den 22 maj 2014, att medel för anläggandet av en parkouranläggning, på samma plats som anges i medborgarförslaget, ska sökas från de centrala parkinvesteringsmedlen.</p> <p>Förvaltningen avser att ansöka om medel för anläggande av parkouranläggningen inom de närmsta åren.</p>
25. Skapa fler parker på Södermalm	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslaget beskrivs att Södermalm förtätas och att allt fler använder befintliga park- och grönområden. Enligt förslagsställaren är detta bekymmersamt då det innebär att det börjar bli trångt i parkerna. För att lösa bristen på grön- och motionsytor föreslås att stadsdelsområdets skolgårdar ska användas. Vidare föreslås att elgrillar placeras ut i alla parker och

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>att användarna via sina telefoner skulle kunna betala för att använda dem.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att den del av medborgarförslaget som innebär att skolgårdarna utvecklas, med syftet att utöka grön- och motionsytorna inom stadsdelsområdet, är ett intressant förslag. Eftersom skolgårdarna, vilket också förslagsställaren beskriver i förslaget, tillhör SISAB, föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar denna del av medborgarförslaget till SISAB för vidare hantering. Den del av medborgarförslaget som innebär att elgrillar placeras ut i parkerna är enligt förvaltningen i grunden ett positivt och intressant förslag som eventuellt kan prövas i samband med ett kommande större parkupprustningsprojekt. Om elgrillar placeras ut i stadsdelsområdets parker rekommenderar förvaltningen att dessa får användas utan avgift.</p>
26. Häck vid Skånegläntan samt insektshotell /bikupor i parkerna	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I verksamhetsplanen för i år finns ett uppdrag att tillsammans med koloniträdgårdsföreningar undersöka möjligheterna med att anlägga biodling och en dialog har påbörjats med föreningarna. I Tantolunden har förvaltningen anlagt ett insektshotell i en stock och arbetet kommer fortsätta med

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		att anlägga fler på lämpliga platser. I den nya parkplanen som nu färdigställs står att parkytan längs med Hallandsgatan behöver ses över och skärmas av med vegetation. Denna insats finns dock inte med i årets planering.
27. Häck/staket vid Skåneglantan mot Hallandsgatan	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I den nya parkplanen för Södermalm som nu färdigställts står det att parkytan ut mot bussgatan (Hallandsgatan) är starkt påverkad av trafiken och att den behöver ses över. I planen föreslås att ytan skärmas av med vegetation som träd och buskar. I år finns inga planer på att se över ytan och parkplanen är ett arbetsdokument som sträcker sig över en längre tidsperiod.
28. Namnge parken i kvarteret Skjutsossen efter Elise Ottesen Jensen	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I medborgarförslaget beskrivs att Elise Ottesen Jensen "Ottar" under flera årtionden verkade som föreläsare och sexualupplysare i hela landet. Vidare anges att hon var känd för sitt stora engagemang för kvinnor och barn och att hon dessutom spelat en mycket viktig roll för den svenska välfärdsstatens utveckling mot öppenhet och acceptans av sexualiteten.</p> <p>Med anledning av ovanstående föreslår förslagsställaren att Södermalms stadsdelsnämnd föreslår stadens namnberedning att</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>parken i kvarteret Skjutsgossen namnges efter Elise Ottesen Jensen. Enligt förslagsställaren har Elise Ottesen Jensen anknytning till platsen då hon undervisade och hjälpte kvinnor på Södra BB som tidigare låg mittemot kvarteret Skjutsgossen.</p> <p>Då den övervägande delen av gatorna i det aktuella området bär namn efter män anser förvaltningen att staden, vid namngivning av platser efter personer, bör överväga namn efter betydelsefulla kvinnor. Eftersom uppdraget att namnge gator, parker och andra allmänna platser ligger hos namnberedningen, som är ett utskott till stadsbyggnadsnämnden, föreslår förvaltningen att nämnden överlämnar medborgarförslaget till namnberedningen för vidare hantering.</p>
29. Utegympa i Vitabergsparken	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I tidigare svar på medborgarförslag har nämnden beslutat att möjligheten att anlägga ett utegympa i området kring kvarteret Persikan kan utredas. Förvaltningen föreslår därför att nämnden överlämnar önskemål till exploateringsnämnden att utreda möjligheterna att anlägga ett utegympa i Tengdahlsparke, eller i

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>närområdet, i samband med kommande grönkompensationsåtgärder från bygget av kvarteret Persikan.</p> <p>Om lämplig plats inte kan hittas i parkerna kring kvarteret Persikan, kan förvaltningen i ett senare skede utreda om lämplig plats kan finnas i Vitabergsparken. Om detta blir fallet måste en prioritering i förhållande till andra angelägna investerings- och upprustningsprojekt i stadsdelsområdets parker göras.</p>
<p>30. Slipning av skejtparken i Björns trädgård</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>I medborgarförslag föreslås att betongpoolerna till skateboardanläggningen i Björns trädgård ska slipas då de uppges vara sträva och vassa.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen har noterat att skateboardanläggningen i Björns trädgård uppvisar tecken på att den inom den närmsta tiden kan behöva genomgå underhållsåtgärder då det bland annat uppkommit sprickor i ytskiktet. Förvaltningen anser dock inte att det är lämpligt att slipa anläggningens ytskikt i befintligt skick då det sannolikt krävs en mer genomgående renovering av anläggningen.</p> <p>Förvaltningen föreslår, med hänvisning till ovanstående, att</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>nämnden ger förvaltningen i uppdrag att under nästa år, 2020, ta fram ett underlag på vilka underhållsåtgärder skateboardanläggningen i Björns trädgård är i behov av.</p>
<p>31. Upprustning och utveckling av strandremsan i Hornstull längs med Hornstulls strand från Liljeholmsbadet bort mot Liljeholmsbron</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förvaltningen är medveten om att kontakten med vattnet längs strandremsan kan göras tydligare och under hösten kommer därför förvaltningens driftentreprenör att trimma slänten ned mot vattnet och beskära vissa träd just för att öppna upp mot vattnet.</p> <p>För att området ska upplevas som mer välstädat kommer även en särskild renhållningsinsats att utföras längs en stor del av Årstaviken under september 2019.</p>
<p>32. Padelbanor vid Bergsunds Strand och på Reimersholme</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget som innebär att Bergsunds Strand och Reimersholme tillförs padelbanor i grunden är ett positivt förslag då det skulle innebära en utveckling av spontanidrotten på Södermalm. Stadsdelsförvaltningen bedömer dock att det är värdefullt att bevara de aktuella bollplanernas nuvarande funktion, som är mångfunktionell, då de kan användas för olika aktiviteter, inte bara för bollspel.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
33. Utegym i Vitabergsparken och ny gångväg i anslutning till Danviksbron	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I samband med den kommande utbyggnaden av kvarteret Persikan kommer det att göras en heltäckande inventering och översyn av alla gröna ytor för rekreation och parkaktiviteter som finns i kvarterets omland. Ansvaret att utveckla parkytorna kring nämnda kvarter ligger hos exploateringsnämnden. I detta arbete kan en lämplig plats för anläggning av ett eventuellt nytt utegym utredas. Förvaltningen föreslår därför att nämnden överlämnar önskemål till exploateringsnämnden att utreda möjligheterna att anlägga ett utegym kring kvarteret Persikan. Om lämplig plats inte kan hittas i parkerna runt nämnda kvarter, kan förvaltningen i ett senare skede utreda om lämplig plats kan finnas i Vitabergsparken.</p> <p>Exploateringskontoret har undersökt ett gångstråk vid Danviksbron enligt samma sträckning som förslagsställaren föreslår. Utredningen visade dock att ett gångstråk på nämnda plats skulle bli mycket kostsam och exploateringskontoret valde därför att inte gå vidare med arbetet.</p>
34. Padelbanor på Södermalm	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	I medborgarförslaget föreslås att padelbanor anläggs i Tantolunden och på Långholmen.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Stadsdelsförvaltningen uppskattar medborgarförslaget som innebär en utveckling av spontanidrotten inom stadsdelsområdet vilket är positivt ur folkhälsosynpunkt men även, vilket också anges i förslaget, bidrar till att öka den sociala samvaron i parkerna.</p> <p>Eftersom padelbanor är att betrakta som idrottsanläggningar, som idrottsnämnden ansvarar för, föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar medborgarförslaget till idrottsnämnden för vidare hantering.</p>
<p>35. Dansbana på Långholmen och upprustning av området kring Reimersholmsbron</p>	<p>Att förvaltningen med Statens fastighetsverk undersöker möjligheten att uppföra en dansbana på lämplig plats på Riddarholmen.</p> <p>Den dansbana som kom till i stadsdelen efter ett medborgarförslag har blivit en verklig succé. Särskilt efter flytten från den första placeringen där en del boende blev störda av ljudet. Alla möjliga sorters dans, med livemusik och utan, unga gamla, queerdans, solodans</p>	<p>Stadsdelsförvaltningen uppskattar medborgarförslaget som innebär att platsen under Västerbron aktiveras samt att strandremsan strax norr om Reimersholmsbron, på Reimersholme, rustas upp.</p> <p>Beträffande förslaget att anlägga en dansbana under Västerbron, finns sedan tidigare ett beslut i stadsdelsnämnden, från den 22 maj 2014, att medel för anläggandet av en parkouranläggning, i samma område som anges i medborgarförslaget, ska sökas från de centrala parkinvesteringssmedlen. Därmed är platsen inte möjlig att förse med en dansbana. Därutöver är det enligt förvaltningen inte</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
	<p>och pardans av olika slag finns nu sommartid vid Årstaviken. Både ordnat och spontant. Vi välkomnar förslaget om ytterligare en dansbana i stadsdelen, men som förvaltningen pekar på finns tyvärr skäl till varför det ej kan genomföras på den platsen. En möjlig alternativ plats skulle kunna vara Riddarholmen där vi anser att en dansbana skulle kunna vara ett fantastiskt tillskott. Vi vill därför att förvaltningen undersöker denna möjlighet med Statens fastighetsverk som ansvarar för marken på Riddarholmen. Om det finns andra planer på sikt för platsen skulle dansbanan ändå kunna fungera en tid.</p>	<p>lämpligt att placera en dansbana under Västerbron av brandsäkerhetsskäl då en sådan anläggning till stora delar utgörs av trä.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget att rusta upp den del av strandremsan vid Reimersholmsbron som har erosionsskador är positivt och angeläget. Förvaltningen har för avsikt att under nästa år, 2020, se över vilka åtgärder som behöver genomföras och därefter ta ställning till vidare hantering.</p>
<p>36. Byggande av trappa, drickfontäner och fler papperskorgar</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Att anlägga en trappa där genvägen löper innebär ett ingrepp i naturreservatet Sickla park. Ingreppen kan påverka florans och faunan i reservatet och förvalt-</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>ningen anser det därför inte lämpligt att anlägga en trappa där genvägen löper.</p> <p>I det kommande större parkupprustningsprojektet Sickla park kommer förvaltningen att se över möjligheterna för en eventuell vattenutkastare. Från vattenutkastaren går vattenstrålen ned motmarken och det är enkelt att fylla på en vattenflaska eller liknande.</p> <p>Förvaltningen föreslår att förslagen om dricksvattenfontäner och fler skräpkorgar på skolgårdsmark överlämnas till stadens bolag SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB, eftersom SISAB har ansvar för skolgårdsmark.</p>
<p>37. Hundrastgård för små hundar i Vitabergsparken</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Det finns många behov och önskemål om användning av stadens offentliga rum. Förvaltningen har idag inga planer på att anlägga ytterligare en hundrastgård för små hundar. Förvaltningen kommer att följa hur den planerade hundrastgården vid Katarina Bangata kommer att användas. Om behov uppstår för ytterligare en hundrastgård för små hundar kommer förvaltningen att se över eventuella möjligheter att anlägga en i närområdet inklusive Vitabergsparken.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
38. Åtgärder i Drakenbergsparken	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I medborgarförslaget föreslås att åtgärder genomförs till förmån för barn, barnfamiljer och bin i Drakenbergsparken.</p> <p>På den föreslagna platsen finns idag odlingsföreningen Odla ihop. Det är en öppen förening där vem som helst kan bli medlem. I föreningens odlingar finns bivanliga växter och sittmöjligheter. Förvaltningen föreslår att medborgarförslagets förslagsställare gärna kan ta kontakt med Odla ihop för att framföra sina idéer.</p>
39. Upprustning av trappor Ut-siktsvägen och Adas trappor, södra Årstalundens koloniträdgårdsförening	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	Förvaltningen kommer att beställa en besiktning av trapporna för att klargöra underhålls- och eventuellt reinvesteringsbehov. Därefter kommer förvaltningen att kontakta koloniträdgårdsföreningen för att gå igenom ansvarsfördelning och planering av åtgärder.
40. Ängar på Södermalm	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	Förslagsställaren föreslår att små ”plättar” skulle kunna omvandlas till äng och att ängarna skulle kunna skötas av staden i samarbete med Naturskyddsföreningen och stadsodlargrupper. Förutom att vara ett miljöprojekt skulle det kunna vara ett fredsprojekt, där människor möts och sköter ängar tillsammans.

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>Stadsdelsförvaltningen anser att medborgarförslaget går helt i linje med förvaltningens tankar kring att utveckla ängar. I Södermalms nya parkplan har flera gräsytor identifierats, som är möjliga att omvandla till äng. Redan år 2020 planerar förvaltningen att anlägga några provytor med högvuxen äng samt komplettera klippta gräsmattor med lågväxande örter för att öka den biologiska mångfalden.</p> <p>Förvaltningen har redan många avtal med medborgare och föreningar kring odling i stadens parker. Förvaltningen planerar att utöka dessa avtal med ängsskötsel, där intresse och möjligheter finns. Förvaltningen har också redan pågående diskussioner med några grupper som vill anlägga äng.</p>
41. Basketplan utomhus i Hornstullsområdet	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>I medborgarförslag föreslås att bollplanen vid korsningen Bergsundsgatan/Högalidsgatan görs om till basketplan.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen uppskattar förslagsställarnas engagemang för att utveckla spontanidrotten i stadsdelsområdet. Förvaltningen anser dock att förslaget innebär att planens funktion begränsas då den bland annat måste hårdgöras. Förvaltningen bedömer att det är</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>värdefullt att bollplanens nuvarande funktion, som är mångfunktionell, bevaras.</p> <p>För den som vill spela basket i området hänvisar förvaltningen till en basketplan på sydöstra Reimersholme. Den ligger knappt 300 meter från bollplanen vid korsningen Bergsundsgatan/ Högalidsgatan.</p>
42. Skateramp i Tanto	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>Behoven av åtgärder i parkerna är stora och inom de närmsta åren anser förvaltningen att mer angelägna projekt behöver prioriteras. Förvaltningen uppskattar förslaget och tar det med sig till sin idébank. Förvaltningen kommer också att ha det i åtanke i samband med stora parkinvesteringsprojekt. Tills vidare hänvisar förvaltningen till skatepoolerna i Björns trädgård och stadens andra skateparker med ramper och pooler.</p>
43. Julbelysning på Götgatsbacken	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.	<p>Stadsdelsförvaltningen uppskattar medborgarförslaget som innebär att Götgatsbacken tillförs julbelysning i form av exempelvis julstjärnor, vilket skulle ge ett trevligt tillskott i stadsmiljön. Stadsdelsnämnden behandlade ett liknande medborgarförslag vid nämndsammanträdet 2018-11-22 som föreslog att Götagatan, från Götgatsbacken till Skanstull,</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>skulle förse med julbelysning. I nämndens beslut framgick att ansvaret att förse en plats eller en gata med julbelysning inte i första hand ligger på staden utan hos berörda fastighetsägare och affärsidkare. De i medborgarförslaget omnämnda julstjärnorna på Götgatsbacken sattes, enligt uppgift från trafikkontoret, upp av lokala affärsidkare eller fastighetsägare. För att stadsdelsområdet i ökad utsträckning ska lysa upp under vinterperioden har stadsdelsförvaltningen under hösten, för erhållna trygghetsmedel, bland annat försett isbanan på Medborgarplatsen och Björns trädgård med effektbelysning som innebär att mönster projiceras mot marken i olika färger. För erhållna trygghetsmedel förse dessutom julgranen på Medborgarplatsen med julgransprydnader och julbelysning i färg.</p>
44. Swish på förskolor och skolor	Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag	Förvaltningen ser positivt på att Swish används i parklekar och öppna förskolor. Stadens verksamheter har möjlighet att använda denna betallösning. Alla parklekar och kommunala öppna förskolor inom Södermalms stadsdelsområde kommer att från och med den 30 januari 2019 vara anslutna till Swish. Förskolans verksamhet betalas av vårdnads-

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>havarna genom en barnomsorgsavgift och inga andra avgifter får tas ut av verksamheten. Det är utbildningsförvaltningen som har ansvar de kommunala skolorna i Stockholms stad vilket innebär att förvaltningens svar endast omfattar parklekarna, öppna förskolan och förskolorna</p>
<p>45. Inventera behov av föreningslokaler på Södermalm</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.</p>	<p>Förvaltningen delar förslagsställarens syn att det behöver finnas lokaler inom Södermalms stadsdelsområde för det lokala föreningslivet där det går att genomföra meningsfull verksamhet för barn och unga.</p> <p>Inom Södermalms stadsdelsområde finns det flera möjligheter för föreningar att hyra lokaler. Föreningarna kan hyra lokaler dels genom Stockholms stad men även av privata fastighetsägare eller andra lokalförvaltare. Stockholms stad har hyresbidrag som kan sökas av barn- och ungdomsföreningar för lokal som föreningen äger eller har hyreskontrakt på. Föreningarna kan även söka om investeringsbidrag för att exempelvis anpassa lokaler till verksamheten. Mot bakgrund av detta har förvaltningen inga planer på att inventera behovet av lokaler för de lokala föreningarnas verksamhet.</p>
<p>46. Aktivitetslokaler i Hammarby sjöstad</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förslaget.</p>	<p>På stadsdelsnämnden den 25 april svarade nämnden på ett medborget.</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>garförslag om att inventera behovet av föreningslokaler och att förvaltningen därefter försöker hjälpa föreningarna som behöver stöd med att få tillgång till fungerande lokaler. Förvaltningen hänvisar till detta svar på frågan om att utreda att Hammarby sjöstad får lokaler för olika grupper. Svaret bifogas.</p> <p>Inom Södermalms stadsdelsområde finns ett stort utbud av olika aktiviteter för äldre. Förvaltningen kommer att se över möjligheten att ordna aktiviteter för äldre i Hammarby sjöstad.</p>
<p>47. Insamling av matavfall på Södermalm</p>	<p>Nämnden ställde sig bakom förslaget.</p>	<p>I medborgarförslaget som föreningen Södermalmsparkernas vänner inkommit med föreslås det att stadsdelen ska samla in allt matavfall som uppkommer i stadsdelens hushåll, skolor, äldreboenden, sjukhus, restauranger med mera.</p> <p>Stadsdelsförvaltningen ser positivt på det inkomna medborgarförslaget då det ligger i linje med stadsdelens arbete inom miljö. Dock vänder sig förslaget till ett bredare verksamhetsområde än vad förvaltningen råder över. Stadsdelsnämndens miljöarbete styrs genom stadens budget och vad som anges i stadens miljöprogram. I budgeten ges olika uppdrag inom miljöområdet till stadens nämnder och bolagsstyrel-</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>ser, utifrån ansvarsområde. Stadsdelsnämnderna har bland annat ansvaret att öka andelen hämtställen för matavfall i sina verksamheter. Förvaltningen har ett pågående arbete med att införa matavfallsinsamling i stadsdelsnämndens verksamheter där det är tekniskt möjligt.</p> <p>Förvaltningen föreslår även att nämnden överlämnar medborgarförslaget för kännedom till Stockholm vatten och avfall.</p>
<p>48. Utlysa klimatnödläge i Stockholm och på Södermalm. Svar på fyra medborgarförslag i samma tjänsteutlåtande.</p>	<p>Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslagen och överlämnar det för kännedom till Miljöförvaltningen.</p>	<p>Nämnden har erhållit fyra medborgarförslag om att utlysa klimatnödläge i Stockholms stad och Södermalms stadsdel. Förslagsställarna är starkt oroad över att inte tillräckliga åtgärder vidtas för att bryta den snabba utvecklingen mot klimatkatastrof, utarmningen av jorden och utrotningen av djur och växter.</p> <p>Förvaltningen anser att medborgarförslagen är intressanta. Förvaltningen bedömer däremot att förslagen vänder sig till en högre instans än vad förvaltningen råder över. Stadsdelsnämndens miljöarbete styrs genom stadens budget och vad som anges i stadens miljöprogram 2016-2019. I budgeten ges olika uppdrag inom miljöområdet till stadens nämnder och bolagsstyrelser, utifrån ansvarsområde. Förvaltningen har pågående</p>

Medborgarförslag	Nämndens beslut	Förvaltningens förslag
		<p>arbeten med flertalet miljöåtgärder där bland annat antalet hämtställen för matavfall ökar i verksamheten och gamla vitvaror, armaturer och värmesystem byts ut till mer energieffektiva.</p> <p>Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslagen. Förvaltningen föreslår även att nämnden överlämnar det för kännedom till Miljöförvaltningen.</p>